

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

MARA-asetuksen uudistaminen

Neuvotteleva virkamies Else Peuranen,
ympäristöministeriö
UUMA2-vuosiseminaari 10.9.2015, SYKE

MARA-asetuksen (591/2006) ilmoitusmenettely

- Sovelletaan tietyissä käyttökohteissa
 - Mm. yleiset tiet, pysäköintialueet, urheilukentät, ratapihat
 - Ei melusteet
 - Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukainen suunnitelma, lupa tai ilmoitus taikka maantielain mukainen suunnitelma oltava
- Ei vaadita ympäristölupaa, vaan hyödyntämispaikan haltija tekee ilmoituksen ELY-keskukselle, merkitään ympäristönsuojelun tietojärjestelmään
 - pohjavesialueella ympäristölupa oltava
- Soveltamisalaan kuuluvat jätteet:
 - Betonimurske
 - Kivihiilen, turpeen ja puuperäisen aineksen polton lentotuhkat, pohjatuhkat ja leijupetihiekka

Jätteen hyödyntämisen vaatimuksia

- Liitteen 1 raja-arvot eivät ylity
 - pitoisuudet määritetään liitteen 2 mukaisesti
- Sekoittamisen seurauksena haitalliset päästöt eivät lisäänty
- Käytetään maarakenteen tasauksen, kantavuuden ja kestävyuden kannalta tarpeellinen määrä, max. 150 cm
- Jätettä sisältävä rakenne peitetään tai päällystetään
- Toiminnasta ei haittaa terveydelle eikä ympäristölle

MARA-asetuksen uusiminen

- Taustalla DI-työ asetuksen toimivuudesta 2012-2013
 - Asetus ollut voimassa vuodesta 2006; soveltamisen aikana havaitut puutteet ja korjaustarpeet huomioitaisiin
- Tarkastellaan käyttökohteita, uusia jätemateriaaleja, stabilointikysymystä ja laadunvarmistuksen tehostamista
 - Myös ilmoituksen sisältövaatimuksia lisättäisiin
- Säilytettäisiin nykyinen perusta eli pysyvän jätteen kaatopaikkakriteerit
- Osa UUMA2-ohjelmaa: <http://www.uusiomaarakentaminen.fi>
(*Motivan sivusto*)

Keskeisimmät muutokset

- Soveltamisala (2 §)
 - kytkös yleis- tai asemakaavaan, uusia käyttökohteita
- Ilmoitusmenettely (6 §)
 - ml. laadunvarmistus
- Uudet materiaalit ja ympäristökelpoisuus (liite 1)
 - Kaksi hanketta parhaillaan käynnissä, tulokset eivät vielä saatavilla

Soveltamisalapykälän muutos

Nykyinen asetus, 2 § 2 mom.

Asetusta sovelletaan 1 momentissa tarkoitettuun maarakentamiseen vain, jos se toteutetaan maankäyttö- ja rakennuslaissa ([132/1999](#)) tarkoitettun katusuunnitelman, yleisen alueen toteuttamissuunnitelman, luvan tai ilmoituksen mukaisesti taikka yleisistä teistä annetussa laissa ([243/1954](#)) tai maantielaissa ([503/2005](#)) tarkoitettun tiesuunnitelman mukaisesti.

Asetusta ei sovelleta tärkeillä tai muilla vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla.

Uusi asetus, 2 § 1 mom. (uusi järjestys!)

Asetusta sovelletaan maarakentamiseen, kun se toteutetaan maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettun **oikeusvaikutteisen yleiskaavan tai asemakaavan**, luvan tai ilmoituksen mukaisesti taikka maantielaissa (503/2005) tarkoitettun tiesuunnitelman **tai yksityisistä teistä annetun valtioneuvoston asetuksen (1267/2000) 2 §:ssä tai 18 §:ssä taikka kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain (34/2015) 9 §:ssä tarkoitettun suunnitelman** mukaisesti. Asetusta ei sovelleta tärkeillä tai muilla vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla.

Soveltamisalaan uusia käyttökohteita

- Kaikki pysäköintialueet, jos kaavassa tai MRL:n mukainen lupa tai ilmoitus kunnossa
- urheilukentät → liikuntapaikat
- varastojen ja teollisuusrakennusten piha- ja pohjarakenteet
 - Kaavamerkintä ratkaiseva (esim. liikuntapaikalla voisi käyttää, jos kaavassa alue merkitty virkistysalueeksi)
- yksityiset tiet, metsäautotiet ja maatilojen varastointikentät
 - tiet edellyttävät säädösten mukaista suunnitelmaa
 - kaava-alueiden ulkopuolella sijaitsevat maatilat, joiden varastointikentät eivät vaadi MRL:n mukaista lupaa tai ilmoitusta → kunnan rakennustarkastajan hyväksyntä?

Ilmoitusmenettelyyn lisävaatimuksia

- Kirjallinen suostumus alueen haltijalta, jos ilmoitus tehdään tämän puolesta
- Merkintä asemapiirrokseen tai karttaan sekä tyyppipoikkileikkaus rakenteesta
- Tiedot voimassaolevasta kaavasta, luvasta, ilmoituksesta tai suunnitelmasta
 - jos ei kaavaa tai ei tarvita lupaa tai ilmoitusta, niin kunnan rakennustarkastajan hyväksyntä ? (maatilojen varastointikentät)
- Tiedot jätteen tuottajan laadunvarmistusjärjestelmästä.
 - Jos rakennuskohteessa edellytetään EU:n rakennustuoteasetuksen suoritustason pysyvyyden arvioinnin ja varmentamisen luokkaa 2+, ilmoitukseen liitettävä ilmoitetun laitoksen antama laadunvalvonnan varmentamistodistus.

Miksi kytkös EU:n rakennustuoteasetukseen?

- Asetus (N:o 305/2011) koskee myös maarakennuskohteita ja rakennustuotteita, jotka jäävät pysyväksi osaksi rakennetta (vrt. kiviaines, sideaineet)
- Harmonisoituja standardeja on jo kiviaineksille ja sideaineille
- Asetuksen piiriin kuuluvat myös kierrätystuotteet
 - Pääsääntöisesti CE-merkintävelvollisuus ei koske kierrätettäviä materiaaleja, silloin kun ne myydään **sellaisena kokonaisuutena, kuin ne on alun perin hankittu** (esim. ovi → ovi). Jos tuote kuitenkin **muunnetaan perusmateriaaliksi** (esim. betonielementti → betonimurske), sitä koskevat myös rakennustuoteasetuksessa asetetut vaatimukset.
- UUMA-materiaalit kuuluisivat siten asetuksen piiriin

Organisointi ja aikataulu

- Taustaryhmä
 - UUMA2-ohjelmatyöhön osallistuvat tahot
 - lisäksi viranomaisia ja tutkimuslaitoksia (ELYt, VTT, SYKE, Kuntaliitto)
- Tietojen keruuta ja analysointia
 - uusien jätemateriaalien soveltuvuudesta selvitys käynnissä SYKEssä
 - metsä- ja energiateollisuuden jättejakeiden ympäristökelpoisuus –selvitys Ramboll Finland Oy:ssä
 - molemmat hankkeet valmistuvat lokakuussa 2015
 - Hankkeiden tuloksista riippuu, mitä materiaaleja voidaan lisätä asetukseen ja tuleeko tuhkien käsittelyyn tms. liittyviä muutoksia
- HUOM! Samanaikaisesti käynnissä ylijäämämaiden hyödyntämistä koskeva asetustalvrmistelu
 - Stabilointikysymykset , ml. meluvallit sinne?

Aikataulusta

- Uusimista palvelevat tutkimukset valmiina lokakuussa 2015
- Eri toimijoiden kuuleminen marraskuussa 2015
 - Työpaja lausuntovaiheen yhteydessä marraskuussa 2015
- Ennakkonotifioitava komissiolle loppusyksystä 2015
 - Asetusluonnos notifioidaan lausuntovaiheen ja työpajan jälkeen
 - Notifiointiaika 3 kk, jonka aikana komissio ja muut EU-maat voivat antaa lausuntonsa asetusehdotuksesta
- Valmis 2016 keväällä ?